

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΡΩΣΙΑΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΥ**

Ἀνταποκρινόμενος σέ πρόσκληση τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου, ὁ Πατριάρχης Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Κύριλλος ἀφίχθη ἀεροπορικῶς στή Λάρνακα τό μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς, 8ης Ἰουνίου 2012, πρὸς πραγματοποίηση ἐπίσημης - εἰρηνικῆς ἐπίσκεψης στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ὑποδέχεται τόν Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας Πατριάρχη Κύριλλο στό ἀεροδρόμιο τῆς Λάρνακας.

Τόν Πατριάρχη συνώδευαν ὁ Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ἰλαρίων, ὁ Ἐπίσκοπος Σολνετσογκόρσκ Σέργιος, οἱ Πρωτοπρεσβύτεροι Νικόλαος Μπαλασώφ καί Ἰγκορ Γιακιμτσούκ, ὁ Πρωτοδιάκονος Βλαδίμηρος Ναζάρκιν καί οἱ κ.κ. Βλαδίμηρος Λεγκοΐντα Ρομάνοβιτς καί Μιχαήλ Κουσκόφ Γεννάδιοβιτς.

Τόν Πατριάρχη ὑποδέχθηκαν στό ἀεροδρόμιο Λάρνακας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἀνώτεροι κληρικοί, ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας, ὁ Πρεσβευτής τῆς Ρωσίας, τό ἀνώτερο προσωπικό τῆς Ρωσικῆς Πρεσβείας καί πλήθος πιστῶν.

Σέ δηλώσεις του πρός τοὺς δημοσιογράφους στό ἀεροδρόμιο Λάρνακας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἐπισήμανε, ὅτι ἡ εἰρηνικὴ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχῃ Μόσχας δέν θά ἔχει ἀπλὰ ἐθιμοτυπικὸ χαρακτῆρα, ἀλλὰ θά εἶναι οὐσιαστικοῦ περιεχομένου. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὁ Πατριάρχης Μόσχας, ἀφοῦ εὐχαρίστησε γιὰ τὴν ὑποδοχὴ, ἐπισήμανε πόσο σπουδαῖο εἶναι πού ἀξιῶνεται ἀπὸ τό Θεό νά πατήσῃ τὰ ἱερά χώματα τῆς Κύπρου. Ἀνέφερε, ἐπίσης, ὅτι ὡς Προκαθήμενος ἔρχεται πρώτη φορά στό νησί, ἀλλὰ παλαιότερα ὡς Μητροπολίτης ἦρθε πολλές φορές. Μάλιστα, ἀναφέρθηκε στίς συναντήσεις πού εἶχε μέ τό μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Α΄ καί τόν νῦν Ἀρχιεπίσκοπο ὡς Μητροπολίτη Πάφου. Μία ἀπὸ τίς ἐπισκέψεις τοῦ Μόσχας Κυρίλλου ἦταν ἀκριβῶς πρὶν εἴκοσι χρόνια, τό 1992, ὅταν συνώδευσε τό μακαριστό Πατριάρχη Ἀλέξιο Β΄, κατὰ τὴν ἐπίσημη ἐπίσκεψή του στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Τέλος, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ὑπογράμμισε, ὅτι οἱ Ρῶσοι παραμένουν πάντοτε στό πλευρό τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καί ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ἡ ἐπίσκεψίς του νά ἀποδώσῃ καλοὺς καρπούς.

Ἀπὸ τό ἀεροδρόμιο Λάρνακας οἱ δύο Προκαθήμενοι κατευθύνθηκαν πρός τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, τό Κέντρο τῆς παλαίφραξης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐκεῖ πραγματοποιήθηκε ἡ ἐπίσημη ὑποδοχὴ, στήν ὁποία παρέστησαν, ἐκτός τοῦ Μακαριωτά-

του Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καί τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ Ὑπουργοί Ἀμυνας καί Παιδείας καί Πολιτισμοῦ, ἐκπρόσωποι Κομμάτων, ὁ Ἀρχηγός τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὁ Διοικητής τῆς ΕΛΔΥΚ, ὁ κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφέρειας, τό προσωπικό τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καί πιστοί, πού ἔσπευσαν γιά νά χαιρετίσουν τόν πνευματικό ἡγέτη τῶν ὀρθοδόξων ἀδελφῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας. Στρατιωτικό ἄγημα τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς ἀπέδωσε τιμές ὑπό τούς ἥχους τῆς φιλαρμονικῆς τῆς Ἀστυνομίας. Ἐνας δέ ἀπό τούς Πρωτοπρεσβυτέρους πρόσφερε στόν Πατριάρχη ἀνθοδέσμη ἀπό λευκά τριαντάφυλλα καί ἴριδες.

Μετά τήν ἄφιξη στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, οἱ Ἀρχιερεῖς μετέβησαν στό Μεγάλο Συνοδικό, ὅπου πραγματοποιήθηκε σεμνή τελετή καί ἀκολούθησε πανηγυρική συνεδρίαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στό Μικρό Συνοδικό. Κατά τήν ἑναρξη τῆς συνεδριάσεως ἔγινε ὑποδοχή τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχη Μόσχας καί τῆς συνοδείας του ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου καί τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ Ὅσιος Μόσχας, μέ παράκληση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, τέλεσε τήν προσευχή καί στή συνέχεια ὁ Προκαθήμενος τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας προσφώνησε τόν Πατριάρχη Μόσχας ὡς ἀκολουθῶς:

«Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι καί Θεοφιλέστατοι Ὅσιοι Ἀδελφοί,

«Εὐλογητός ὁ Θεός καί πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. 1, 1), διότι «κατά τόν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς» (Ἐφεσ. 1, 7-8), μᾶς ἀξιώνει σήμερα τῆς ὑψιστης αὐτῆς τιμῆς νά ἔχουμε στούς κόλπους τῆς ἀγάπης μας τόν λίαν περιπόθητο Ἀδελφό Πατριάρχη Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσιῶν κύριο Κύριλλο, καθῶς καί τά ἀγαπητά μέλη τῆς συνοδείας Αὐτοῦ.

Διά τοῦτο ἀγάλλεται καί χαίρει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, Μακαριώτατε, σήμερα, διότι στό σεπτό πρόσωπο τῆς

Ἑμετέρας πολυσεβάστου Μακαριότητος καί στά πρόσωπα τῶν μελῶν τῆς συνοδείας Σας, ὑποδεχόμαστε τήν ἀδελφή Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

Ἡ παρουσία Σας στήν ἀγιοτόκο νῆσό μας συντελεῖ, ὥστε μέ ἱερή συγκίνηση καί νοσταλγία νά ἀναπολοῦμε τίς πνευματικές συγκινήσεις καί θρησκευτικές ἀνατάσεις, πού τόσο ἔντονα βιώσαμε κατά τήν εἰρηνική ἐπίσκεψή μας στή φιλόξενη χώρα Σας τό 2008.

Ἡ ἐπίσκεψή μας ἐκείνη μᾶς παρέσχε τή δυνατότητα νά γνωρίσουμε ἐκ τοῦ σύνεγγυς τούς ἀγῶνες γιά τήν Ὁρθοδοξία μας καί τίς ἐκατόμβες τῶν θυσιῶν τῆς μαρτυρικῆς καί ἀγωνιστικῆς Ἐκκλησίας Σας.

Ἀναλογιστήκαμε, μέ βαθύτατο θαυμασμό, τήν ὁδύνη, τίς διώξεις, τίς δολοφονίες καί τίς κακουχίες, τίς ὁποῖες «διά πυρός καί ὕδατος» διήλθατε κατά τήν ἐβδομηκοντάχρονη περίοδο τοῦ ἄθεου κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος.

Καί δοξάσαμε τόν Θεό, διότι διά μία ἀκόμη φορά μέσα μας ἐπαληθεύτηκε ἡ διακήρυξη τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὅτι ἡ Ἐκκλησία κλυδωνίζεται μέν, ἀλλά δέν καταποντίζεται. Ἡ Ἐκκλησία πολεμουμένη πάντοτε νικᾷ.

Σταθήκαμε μέ θαυμασμό προστά ἀπό τά ὑπέροχα μνημεῖα τῆς λατρείας Σας, τά ὁποῖα διά μέσου τῶν αἰώνων διαλαλοῦν τόν χριστιανικό Σας πολιτισμό καί τά ὁποῖα ὑπῆρξαν πνευματικός καρπός τῆς ἀγάπης καί τῆς εὐσέβειας τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ πρὸς τήν ἀγλαόκαρπη Ὁρθοδοξία μας.

Σέ κάθε μας ἐπίσκεψη στά σεβάσματα προσκυνηματά Σας, νοιώθαμε καί βιώνουμε ὡς τά τρίσβαθα τῆς ψυχῆς μας τήν εὐωδία καί τήν αὔρα τῆς ἀγιότητος τῶν μαρτύρων Σας νά δροσίξει καί νά ἀναψύχει τίς καρδιές μας, ἀφοῦ τούς νοιώθαμε καί ὡς δικούς μας.

Τό μεγαλεῖο τῆς πίστεώς μας, Μακαριώτατε, ἔγκειται σέ

τουτο. Ἡ Ὁρθοδοξία καί ὡς διαχρονική ἔννοια καί πρό παντός ὡς βίωμα ζωῆς ὑπερβαίνει τίς ἔννοιες τοῦ Κράτους καί τοῦ Ἔθνους, γίνεται παγκόσμια καί ὡς δρόσος Ἀερμών εἰσχωρεῖ μέ ἀπαλότητα στίς ψυχές μας, τίς δροσίζει, τίς καλλιεργεῖ, τίς συναρπάζει καί τίς ἀνάγει στίς αἰθέριες σφαῖρες τῆς πνευματικότη-
τας.

Ἡ ἀγιαστική ἐκείνη αὔρα, νοιώθουμε νά διασχίζει τήν ἀπεραν-
τοσύνη τῆς ρωσικῆς γῆς, νά διαπερνάει τόν Εὐξεινο Πόντο καί τό Αἰγαῖο πέλαγος, νά καταφθάνει στή θαλασσοφίλητη νῆσό μας καί νά εὐφραίνει καί πάλι κατά τρόπο ἔντονο χριστιανικό καί μυ-
ρόβλητο τίς ψυχές μας.

Διά τοῦτο δέν θά ἦταν ὑπερβολή, ἐάν μετά τοῦ Ἀποστόλου
τῶν Ἐθνῶν καί ἰδρυτῆ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐπαναλαμβάναμε καί
ἐμεῖς, κατά τήν ἐπίσημη αὐτή ὥρα, μέ σκιρτῶσα καί ἀγαλλόμενη
καρδιά, ὅτι «ὑπερπερισσευόμεθα τῇ χαρᾷ» (Β΄ Κορ. 7, 4), ἔχοντες
στό μέσο μας τήν Ὑμετέρα λίαν πεφιλημένη Μακαριότητα μέ τήν
τίμια συνοδεία Σας στήν καθέδρα μας.

Ἀλλά καί πέραν τῆς χαρᾶς αὐτῆς, ἡ παρουσία Σας ἀνάμεσά
μας ἀποτελεῖ τρανή ἀπόδειξη τῆς ἔκπαλαι ἀδελφικῆς ἐνότητας
τῶν Ἐκκλησιῶν μας καί τῶν στενότατων σχέσεων ἀγάπης, σύμ-
πνοιας καί ἀλληλοσυμπαραστάσης, πού ἤδη κατεγράφησαν στήν
Ἱστορία.

Ἐμεῖς, ὡς Ἐκκλησία Κύπρου, ὁμολογοῦμε μέ αἰσθήματα βα-
θύτατης εὐγνωμοσύνης, ὅτι οὐχ ἅπαξ, ἀλλά πολλάκις ἡ Ρωσική
Ἐκκλησία ἦλθε ἄρωγός καί συμπαραστάτης στόν πολύπαθο λαό
μας.

Τήν ζῶσα ἀδελφική συμπάρασταση καί ἀρωγή τῆς Ρωσικῆς
Ἐκκλησίας τήν βίωσα καί προσωπικῶς. Ἐνθυμοῦμαι μέ συγκίνη-
ση, ὅτι μετά τήν ἀπόρριψη τοῦ σχεδίου Ἀνάν ἀπό τή συντριπτική
πλειοψηφία τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, οἱ ἐπίβουλοι ἐχθροί μας ἤθελαν
νά τό ἐπιβάλουν μέσῳ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, στό ὁποῖο καί
τό ὑπέβαλαν πρὸς υἰοθέτηση.

Τότε παρεκάλεσα ένθερμα τόν Πατριάρχη Άλέξιο Β΄ νά παρέμβει πρός τόν Πρόεδρο Ποϋτιν γιά νά άντιτάξει Veto στό Συμβούλιο Άσφαλείας, πράγμα τό όποιο καί έγινε. Μέ τόν τρόπο αυτό άπεφεύχθη ή έπιβολή του όλέθριου γιά τήν Κύπρο σχεδίου Άνάν καί σώσαμε τήν κρατική μας όντότητα καί ύπόσταση.

Γιά τήν έμπρακτη καί τόσο τελεσφόρα εκείνη συμπαράσταση τής Ρωσικής Έκκλησίας έκφράζω από τήν επίσημη αυτή θέση, καί πάλιν, από μέσης καρδιάς, τίς εύγνώμονες εύχαριστίες τής Κυπριακής Έκκλησίας καί του ποιμνίου αυτής.

Μακαριώτατε,

Ή Έκκλησία τής Κύπρου, όπως καλώς γνωρίζετε, είναι μικρή σέ μέγεθος, αλλά διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο όχι μόνο στά όριά της, αλλά καί στά παγκριστιανικά δρώμενα. Συμμετέσχε σ' όλες τίς Οίκουμενικές Συνόδους μέ διακεκριμένους Ίεράρχες, όπως τόν Άγιο Σπυρίδωνα καί τόν Άγιο Έπιφάνιο, οί όποιοι άντέστησαν σθεναρώς κατά τών αίρέσεων καί συνέβαλαν τά μέγιστα στή διατύπωση τών δογμάτων.

Παράλληλα, στή μακραίωνα ιστορική της πορεία, διαδραμάτισε καί ρόλο έθνικοϊστορικό. Λόγω τής έξαιρετικής γεωστρατηγικής της θέσεως, οί κατακτητές διαδέχονταν ό ένας τόν άλλο. Μακρές καί άσέληνες ήταν οί μέρες πού βίωσε ό λαός μας.

Ή Έκκλησία, ως ό μοναδικός διαχρονικός θεσμός πού ύπήρχε, άνέλαβε όχι μόνο τό ρόλο τής πνευματικής του σωτηρίας, αλλά καί τής έθνικής του καθοδήγησης. Ώς πραγματική Μητέρα τόν γαλούχησε, τόν παραμύθισε καί τόν κράτησε ριζωμένο στή γή τών πατέρων του. Καί τά κατάφερε, ώστε τό νησί αυτό νά τό κρατήσει έλληνικό καί χριστιανικό.

Πολύ εύστοχα ό βαθύς γνώστης τής Ίστορίας τής Έκκλησίας τής Κύπρου Ίωάννης Χάκκετ άπεφάνθη έπιγραμματικά: «Ή Κυπριακή Έκκλησία διατήρησε τή λυχνία τής Πατρίδας καί τής Όρθοδοξίας σταθερά άσβηστη καί εις χρόνους, κατά τούς όποι-

ους χωρίς τήν Ἐκκλησία ἡ λυχνία αὐτή θά εἶχε πρό πολλῶν αἰώνων σβηστεῖ...».

Τόν ἴδιο ἱστορικό ρόλο ἐπιθυμεῖ νά διαδραματίσει καί σήμερα. Θεωρεῖ ὕψιστο καί συνάμα ἱστορικό της χρέος, πού συνάδει ἀπόλυτα μέ τίς παραδόσεις της καί τήν ἀποστολή της, νά εἶναι στήν ἐμπροσθοφυλακή τοῦ ἀγῶνά μας γιά τή σωτηρία τῆς Πατρίδας μας!

Ὅπως γνωρίζετε, Μακαριώτατε, ἡ Κύπρος μας ἀπό τό 1974 ὑπέστη μία βάρβαρη εἰσβολή. Παρόμοια μέ ἐκείνη πού ὑπέστη καί ἡ δική Σας Πατρίδα ἀπό τοὺς Ναζί τόν Ἰούνιο τοῦ 1941. Ἡ Τουρκία διά τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων κατέλαβε τό 38% τοῦ ἐδάφους μας, ἐξεδίωξε διά τῆς βίας ἀπό τίς πατρογονικές του ἐστίες ὅλον τόν χριστιανικό πληθυσμό καί ἐπέβαλε πολιτική ἐθνικοῦ ξεκαθαρίσματος.

Νοιώθουμε βαθύτατη ὀδύνη, διότι πέραν τῶν ἄλλων ἐγκλημάτων καί φρικτῶν καταστροφῶν, πού οἱ Τοῦρκοι ἐπέφεραν στή δύσμοιρη πατρίδα μας, κατέστρεψαν τά ἱερά καί τά ὀσιά μας.

Ἐπί πλέον σύλησαν ἀνενδοιάστως τοὺς ἐκκλησιαστικούς μας θησαυρούς. Κατά τρόπο ἐγκληματικό καί βάρβαρο ἀποτοίχισαν ἀκόμη καί ψηφιδωτά ἢ ἀγιογραφίες, τίς ὁποῖες πώλησαν στό ἐξωτερικό.

Ἡ Ἐκκλησία Κύπρου, μετά ἀπό ἐπίμονες καί συντονισμένες προσπάθειες, μπόρεσε νά ἐπαναπατρίσει τά ψηφιδωτά τῆς Παναγίας τῆς Κανακαριᾶς καί ἐσχάτως τίς ἀγιογραφίες τοῦ ἀγίου Εὐφημιανοῦ Λύσης, τίς ὁποῖες μέ συγκίνηση καί ὑπερηφάνεια ἐκθέτουμε δίπλα στό Βυζαντινό μας Μουσεῖο.

Μακαριώτατε,

Ἐσχάτως ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νά σμικρύνει τίς ἱερές Μητροπόλεις καί νά ἐπαναφέρει τόν ἀριθμό τῶν Ἐπισκόπων, ὅπως ἦταν κατὰ τήν ἀρχαιότητα, πρίν ἀπό τήν κατάργησή τους ἀπό τοὺς Λατίνους.

Διά τοῦτο σήμερα ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖται συνολικά ἀπό δεκατέσσερις Μητροπόλεις καί Ἐπισκοπές. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ κάθε Ἐπίσκοπος βρίσκεται πιά πλησίον τοῦ ποιμνίου του καί ἐμπνέει αὐτό, γνωρίζει καί γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ καί τό καθοδηγεῖ μέ στοργή καί ἀγάπη εἰς νομάς σωτηρίους, ὡς ὁ Ποιμήν ὁ κάλός.

Μακαριώτατε,

Ὁ εὐσεβής Κυπριακός λαός, ὅπως καί στό παρελθόν, ἔτσι καί σήμερα, στρέφει ἐλπιδοφόρα τά βλέμματά του πρός τήν ὁμόδοξη ἀδελφή Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, τῆς ὁποίας ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ Σᾶς ἀξιῶναι νά προΐστασθε, ὅπως συνεχίσετε νά ἔρχεσθε ἀρωγοί στόν ἀγῶνα, τόν ὁποῖο γιά τριάντα καί ὀκτώ συναπτά ἔτη διεξάγει γιά ἀπελευθέρωση τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν του καί γιά ἀποκατάσταση τῶν ἀνθρωπίνων του δικαιωμάτων.

Γι' αὐτό ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς μας Σᾶς παρακαλοῦμε νά μεταφέρετε μέ ἔνθερμο τρόπο πρός τήν κυβέρνησι καί τόν λαό Σας τόν πόνο τοῦ λαοῦ μας καί τόν πόθο του γιά ἐπικράτησι τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ἀποκατάστασις τῶν ἀνθρωπίνων του δικαιωμάτων. Σᾶς παρακαλοῦμε νά συνεχίσετε νά εἴστε πρεσβευτές τῶν δικαίων αἰτημάτων μας καί παράλληλα νά προσεύχεσθε πρός τόν Κύριο τῆς Ἀγάπης καί τῆς Δικαιοσύνης γιά τήν κατίσχυσι καί στή μικρή μας Πατρίδα, τόσο τῶν ἀνθρωπίνων μας δικαιωμάτων ὅσο καί τῶν οὐράνιων ἀξιῶν τῆς ζωῆς, πού μᾶς παρέδωκε διά τῆς Σταυρικῆς Θυσίας καί τῆς Ἀναστάσεως ὁ Κύριος τῆς Δόξης.

Μακαριώτατε,

Γηθοσύνης καί «ὑπερπερισεύοντες τῇ χαρᾷ» (Β' Κορ. 7, 4), λόγω τοῦ εὐκλεοῦς γεγονότος ὅτι ἔχουμε στό μέσον τῆς ἀγάπης μας τήν Ὑμετέρα λίαν πεφλημένη καί περιπόθητη Μακαριότητα, μέ τά μέλη τῆς τιμίας συνοδείας Σας, στήν καθέδρα μας, ἐκφράζουμε καί πάλιν τό: Ὡς εὖ παρέστητε στήν ἀγιοτόκο Νῆσό μας».

***Ὁ Πατριάρχης Ρωσίας Κύριλλος καί ἡ συνοδεία του μετέχουν
τῆς πανηγυρικῆς συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Κύπρου.***

Ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας Κυρίλλου ἔχει ὡς ἐξῆς:
«Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης
Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομε,

Σεβασμιώτατα καί Θεοφιλέστατα μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου,

Μετ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν Θεό καί σκιρτήματος πνευματι-
κοῦ πατήσαμε τά χώματα τῆς εὐλογημένης καί ὁμολογητικῆς
αὐτῆς χώρας τῆς Κύπρου. Ἐδῶ ἦταν πού βάδισαν οἱ Ἅγιοι Ἀπό-
στολοι Παῦλος, Βαρνάβας καί Μᾶρκος. Ἐδῶ δραστηριοποιήθηκε
ἕνας ἐκ τῶν πρώτων Ἐπισκόπων της Λάζαρος ὁ Τετραήμερος, φί-
λος τοῦ Χριστοῦ, τόν ὁποῖο ἀνέστησε ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, τήν κοινήν
μας Ἀνάστασιν πιστούμενος (Ἀπολυτίκιο τοῦ Σαββάτου τοῦ Λα-
ζάρου καί τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων). Αὕτη ἡ γῆ διατηρεῖ μέσα της

τή μνήμη τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας φανερῆς καί κρυφῆς, μεγάλης στίς ὁρατές πράξεις καί στόν ἐσωτερικό σιωπηλό ἀγῶνα, ἔνδοξης ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους, ἀλλά ἐν πληρώματί της γνωστῆς μόνο στόν Θεό.

Ἀπό πολλές δοκιμασίες διῆλθε στό παρελθόν της ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἐπίσης ἀπό μεγάλες δοκιμασίες διέρχεται καί σήμερα. Καί ὅμως πράγματι ἐπαληθεύεται ἡ διακήρυξη τοῦ Κυρίου, ὅτι αἱ πύλαι τοῦ Ἄδου οὐ κατίσχυσαν αὐτῆς (πρβλ. Μθ. 16, 18), διότι στηρίζεται ἐπὶ σταθεροῦ θεμελίου τῆς ἀκλόνητης ἀφοσίωσης πρὸς τόν Χριστό.

Ἀκόμα καί σέ πιό χαλεπές ἐποχές ἡ Ἐκκλησία πάντα ἔμεινε καί μένει στό πλευρό τοῦ λαοῦ της, μέ τήν ἄπειρη θυσία της συσταυρούμενη μαζί του μέ τόν Χριστό καί φέρνοντάς τον πρὸς τή Συνανάσταση μέ τόν Κύριο.

Στή συνείδηση τῶν Ρώσων ἡ «Νῆσος τῶν Ἀγίων» εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς τοὺς Ἁγίους Τόπους. Ἡ ἀρχαιότερη γραπτή μαρτυρία γιά τήν Κύπρο ἀπό τοὺς Ρώσους εἶναι ἐκείνη τοῦ Ἡγουμένου Δανιήλ, ὁ ὁποῖος στίς ἀρχές τοῦ IB' αἰῶνος πραγματοποιοῖσε προσκυνηματική περιήγηση στοὺς Ἁγίους Τόπους, προσκυνώντας καθ' ὁδόν τὰ ἱερά σεβάσματα τῆς νήσου.

Ἐκτοτε μεγάλο πλῆθος προσκυνητῶν ἀπὸ τήν Ἁγία Ρωσία πέρασαν ἀπὸ τήν Κύπρο, καταφεύγοντας ἐδῶ στή δύναμη τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Κυρίου στήν Ἱερά Μονή Σταυροβουνίου καί στήν προστασία τῆς Παναγίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Βαρνάβα καί τῶν Ἀγίων Λαζάρου καί Ἐπιφανίου.

Οἱ συμπατριῶτές μας ἐδῶ προσέφεραν τόν ὁβολό τους, ἀφήνοντας ἐπίσης καί ἓνα μέρος τῆς εὐσεβοῦς τους καρδιάς.

Πέραν αὐτοῦ ἡ ὁμόδοξος Κύπρος ἀποτελεῖ πλέον φιλόξενο σπίτι γιά πολλοὺς ἐκ τῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἐγκατέλειψαν τήν Πατρίδα τους στά δύσκολα χρόνια τῆς οἰκονομικῆς

καί πολιτικῆς ἀνασυγκρότησης.

Ἐδῶ δέν βρῆκαν μόνο τίς εὐνοϊκές συνήθειες, γιά τή ζωή τους, ἀλλά καί τή χαρά ἐπικοινωνίας μέ τόν ὁμόδοξο Ὁρθόδοξο λαό, τό ἐνδιαφέρον τῆς Ἱεραρχίας καί τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου γιά τίς λειτουργικές τους ἀνάγκες.

Ἐπί μακρά περίοδο τριάντα ὀκτώ ὁλόκληρων ἐτῶν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας μέ πόνο καρδιάς συμπάσχει γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου καί τό λαό της, λόγω τῆς ἀνεπούλωσης μέχρι σήμερα πληγῆς τῆς βίαιης διχοτόμησης τῆς νήσου καί τῆς διακρίσεως σέ βάρος τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν στά κατεχόμενα. Στηρίζαμε καί στηρίζουμε τή θέση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, διότι αὕτη ἀντικατοπτρίζει τίς προσδοκίες τῶν Ὁρθοδόξων Κυπρίων.

Καί ὅμως *«ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»*, λέγει ὁ Κύριος (πρβλ. Β΄ Κορ. 12, 9). Παρά τή λύπη της γιά τά ὑπό διάλυση ἢ βεβήλωση ἱερά χριστιανικά σεβάσματα τῆς Βόρειας Κύπρου, παρά τίς συνεχεῖς παραβιάσεις τῶν θρησκευτικῶν ἐλευθεριῶν τῶν Ὁρθοδόξων κατοίκων, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου σημειώνει σταθερή ἀνάπτυξη.

Μετά χαρᾶς, γιά τά τοῦ οἴκου σας, πληροφορηθήκαμε τήν αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καί Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, πράγμα τό ὁποῖο τῆς ἐπιτρέπει νά ἀποφασίζει αὐτοτελῶς γιά τό κάθε ἐκκλησιαστικό ζήτημα.

Ἡ προσέγγιση τοῦ Ἐπισκόπου πρὸς τό ποιμνιό του, κάτι τό ὁποῖο γίνεται στήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου στά πλαίσια αὐτῆς τῆς μεταρρυθμίσεως, δέν ἀποτελεῖ μόνο ἐπαναφορά τῆς ἀρχαίας χριστιανικῆς πράξεως, ἀλλά καί ἓνα ἀποδοτικό ἐργαλεῖο στόν τομέα τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας στό σημερινό κόσμο. Τά τελευταῖα ἡ Ρωσική Ἐκκλησία ἀποτελεσματικά ἰδρύει νέες ἐπαρχίες συναποτελοῦσες Ἱερές Μητροπόλεις ἀκριβῶς γιά νά πετύχουμε τή μεγαλύτερη προσέγγιση τοῦ Ἐπισκόπου πρὸς τό ποιμνιό του, πρὸς τήν πραγματική ἐνοριακή ζωή. Αὐτές οἱ ἀποφά-

σεις ἀποτελοῦν σήμερα προτεραιότητες στό ἔργο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας.

Ἀντιλαμβανόμαστε, ὅτι οἱ τεράστιες ἀποστάσεις τῆς Ρωσίας καί οἱ τεράστιες ἐκτάσεις μιᾶς ἐπαρχίας, ὅταν ὁ πληθυσμός μιᾶς ἐπαρχίας ὑπερβαίνει ἓνα, δύο ἢ τρία ἑκατομμύρια εἶναι ὁ λόγος διατί προχωρήσαμε στήν ἵδρυση νέων ἐπαρχιῶν ἐντός τῶν ὁρίων τῶν παλαιῶν μεγάλων. Ἀκολουθώντας τήν ἀρχαία παράδοση ἐνώνουμε αὐτές τίς ἐπαρχές σέ μιά Μητρόπολη στά πλαίσια μιᾶς διοικητικῆς περιφέρειας. Συνεχίζεται αὐτό τό ἔργο καί χαϊρόμαστε πού ἡ Κυπριακή Ἐκκλησία πορεύεται πρὸς τήν ἴδια κατεύθυνση, ὥστε νά πετύχει τήν προσέγγιση τοῦ οἰκείου ποιμενάρχῃ πρὸς τόν πιστό λαό του.

Σκληραγωγημένη ἀπό τίς δοκιμασίες ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀναδεικνύεται ἰσχυρή καί μέ τήν αἴσθησι εὐθύνης, ἡ ὁποία τήν διακρίνει, γιά τοὺς Ὁρθοδόξους ἀδελφούς τῆς καθόλου περιοχῆς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Τήν τελευταία διετία μέ τήν πρωτοβουλία τῆς Μακαριότητάς Σας ἐνισχύθηκε ἡ συνεργασία μεταξύ τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί τῆς Βορείου Ἀφρικῆς ἐν ᾧ τῆς νέας προκλήσεως τῆς ἐποχῆς μας, δηλαδή τῆς ἀπειλῆς γιά τήν ὑπαρξή τῶν ἀδελφῶν μας στά ἀνέκαθεν χριστιανικά ἐδάφη. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, ἐλέω Θεοῦ καί κατορθώμασι τῶν νεομαρτύρων ἀναστηθεῖσα μέσα ἀπό τά ἐρείπια, ἐπίσης ὑψώνει τή φωνή της ὑπέρ τῶν διωγμένων χριστιανῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί Βορείου Ἀφρικῆς.

Ἀρχίζοντας σήμερα τήν ἐπίσκεψή μου πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, θέλω νά τιμήσω τοὺς ἀγῶνές της καί νά προσκυνήσω τά ἱερά της σεβάσματα, νά διατρανώσω τήν ἀδελφική μου ἀγάπη πρὸς τό σεπτό πρόσωπο τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς, πρὸς τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο, καί τοὺς περί Αὐτόν συνεπισκόπους, νά ἐπαναβεβαιώσω τά φιλικά μου αἰσθήματα πρὸς ὅλο τόν Κυπριακό λαό.

Καθῆκόν μου ἐπίσης θεωρῶ νά δηλώσω τή συμπαράστασή μου

πρός τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου τόν καιρό τῶν δοκιμασιῶν, νά ὑψώσω τή φωνή μου ὑπέρ τῶν χριστιανικῶν ἱερῶν σεβασμάτων, νά συζητήσω κοινές ἐνέργειες ἀποβλέπουσες στή διατήρηση τῆς χριστιανικῆς παρουσίας στήν περιοχή.

Εἶθε ἡ ἔνθερμη ἀγάπη τῶν τέκνων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, τήν ὁποία Σᾶς μεταφέρω, νά Σᾶς στηρίξει, Μακαριώτατε, ὅπως καί τούς ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς καί φιλόθεους Ποιμένες τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας σέ ὅλες τίς περιστάσεις καί νά Σᾶς ἐνθαρρύνει νά συνεχίζετε τή θυσιαστική Σας προσφορά πρός δόξαν τῆς Ἀγίας Ὁρθοδοξίας!

Πολλά τά ἔτη Σας, Μακαριώτατε! Πολλά τά ἔτη Σας, Σεβασμιώτατοι καί Θεοφιλέστατοι! «Χάρις ὑμῖν καί εἰρήνη ἀπό Θεοῦ πατρός ἡμῶν καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Φιλ. 1, 3)».

Σ' ἀνάμνηση τῆς ἐπισκέψεως στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ἐπέδωσε στόν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο μιά εἰκόνα τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας, Ρωσικῆς τεχντροπίας, εὐχηθεῖς ὅπως ἡ Παναγία βοηθήσει τήν Ἐκκλησία καί τό λαό τῆς Κύπρου νά προσπεράσουν τίς ἀντιξοότητες καί τίς δοκιμασίες, πού ἀντιμετωπίζουν τά τελευταῖα 38 χρόνια. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, εὐχαριστῶν, ἀνέφερε, ὅτι ἡ εἰκόνα θά τοποθετηθεῖ στήν αἵθουσα συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Μετά τό πέρας τῆς συνεδριάσεως, ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας ξεναγήθηκε στό διαμέρισμα τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

Ἀκολούθησε γεῦμα στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, στό τέλος τοῦ ὁποίου ὁ Προκαθήμενος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας προσέφερε στόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου πίνακα ζωγραφικῆς, πού ἀπεικονίζει ρωσικό ἀγροτικό τοπίο μέ ρωσικό ὀρθόδοξο ναό στό κέντρο.

Μετά τό ἀνεπίσημο γεῦμα στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή, οἱ δύο Προκαθήμενοι, μέ τή συνοδεία τους, μετέβησαν στά «Φυλακισμέ-

να Μνήματα», τήν Κυπριακή Βαστίλη, όπου είδαν καί τά κελιά τῶν μελλοθανάτων παλικαριῶν τῆς ΕΟΚΑ καί τήν αἴθουσα τῆς ἀγχόνης, μέ τήν ὁποία οἱ Ὑάγγλοι κατακτητές ἔσερναν στό θάνατο τοὺς ἥρωες τοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνα 1955-59. Ἐκεῖ ἔτυχαν ἐνημέρωσης καί ξενάγησης ἀπό τοὺς ἀρμοδίους, ὅπως καί στόν «Τύμβο Μακεδονίτισσας», πού ἐπισκέφθηκαν στή συνέχεια. Καί στίς δύο ἐπισκέψεις, ὁ Πατριάρχης Μόσχας τέλεσε Τρισάγιο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρώων τῆς Κυπριακῆς Ἑλευ-

***Ὁ Πατριάρχης Ρωσίας Κύριλλος τελεῖ Τρισάγιο
στά «Φυλακισμένα Μνήματα».***

θερίας καί κατέθεσε δάφνινο στεφάνι, ὡς ἔνδειξη τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης στοὺς ἥρωες τῆς Κύπρου. Ὁ Πατριάρχης Μόσχας ἐξέφρασε τό συγκλονισμό, τή συμπάθεια, ἀλλά καί τή συμπαραστάσή του πρὸς τό λαό τῆς Κύπρου, πού μάχεται νά ἐπιβιώσει στή γῇ τῶν πατέρων του κάτω ἀπό πολύ δύσκολες συνθῆκες. Συγκινημένος δήλωσε εὐγνωμοσύνη γιά τήν εὐκαιρία, πού τοῦ δόθη-

*‘Ο Πατριάρχης Ρωσίας Κύριλλος καταθέτει στεφάνι
στόν Τύμβο τῆς Μακεδονίτισσας.*

κε νά ἐπισκεφθεῖ καί πάλιν τά ὀλοζώντανα αὐτά μῆμεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τά ὅποια εἶναι τεκμήρια πατριωτισμοῦ, ἀπαράμιλλου ἡρωϊσμοῦ καί ἀκεραιότητος χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν.

Τό ἑσπέρας τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Πατριάρχης Κύριλλος καί ἡ συνοδεία του ἐπισκέφθηκαν τή Μονή Ἁγ. Ἡρακλειδίου. Στήν πλατεῖα πρὶν ἀπό τή Μονή τοὺς ὑποδέχθηκαν ὁ Μητροπολίτης Ταμασοῦ, ὁ Ἐπαρχος Λευκωσίας, ὁ Πρόεδρος τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου τῆς κοινότητος Πολιτικοῦ, ὁ ἱερός κλῆρος τῆς Μητρόπολης Ταμασοῦ, ἡ Ἡγουμένη καί οἱ ἀδελφές τῆς Μονῆς καί πλῆθος πιστῶν ἀπό τίς γύρω περιοχές.

Ἐπακολούθησε σύντομη δοξολογία στό καθολικό τῆς Μονῆς, μετὰ τήν ὁποία προσφώνησε τόν Πατριάρχη ὁ Μητροπολίτης Ταμασοῦ. Ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε τή συμπαράσταση τῆς Ρωσικῆς

Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Κύπρο καθ' ὅλες τὶς χαλεπὲς ἐποχὲς τῆς Ἱστορίας τῆς νήσου. Ἐπίσης ὁ Κύπριος Ἱεράρχης ὑπογράμμισε τὸ γεγονός, ὅτι οἱ Κύπριοι εἶναι εὐγνώμονες πρὸς τὴ Ρωσικὴ Ἐκκλησία γιὰ τὶς προσπάθειες, πού καταβάλλει πρὸς διευθέτηση τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος καὶ ἐλπίζουν, ὅτι αὐτές θά συνεχισθοῦν καὶ στό μέλλον. Ὁ Σεβασμιώτατος, τέλος, δέν παρέλειψε νά ἀναφερθεῖ καὶ στίς σπουδές του στήν Θεολογικὴ Ἀκαδημία τῆς Μόσχας καὶ νά ἐξάρει τὴν ὑποστήριξη, τῆς ὁποίας ἔτυχε τότε ἀπὸ τοῦ σημερινό Πατριάρχου. Ὁ Μητροπολίτης Ἡσαΐας πρόσφερε στὸν

*Ἀπὸ τὴν ὑπόδοχὴ τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας Κυρίλλου
στὴν κοινότητα Πολιτικοῦ.*

Πατριάρχου λειψανοθήκη μέ τεμάχιο ἱερῶν λειψάνων τῶν Ἀγίων Ἡλιοφώτων καὶ εἰκόνα τόσον αὐτῶν ὅσον καὶ τοῦ Ἀγ. Μνάσωνος.

Στὴ συνέχεια προσφώνησε τὸν Πατριάρχη ἡ Ἡγουμένη τῆς Μονῆς Προδρόμη, ἡ ὁποία καὶ τοῦ πρόσφερε κεντητὴ εἰκόνα τοῦ Ἀγ. Ἡρακλείδου καὶ χρυσοκέντητα ἱερά ἄμφια.

Καί στους δύο ἀπάντησε ὁ Πατριάρχης, εἰπὼν τά ἑξῆς:

«Ἐγκαρδίως χαιρετίζω ὅλους σας τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐπίσκεψής μου στὴν Κύπρο. Μόλις ἀπολαύσαμε τῆς χαρᾶς τῆς ἐπικοινωνίας μέ τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο καί Ἱεράρχες τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας καί προσευχηθήκαμε ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρώων, τῶν ἀγωνιστῶν τῶν μαρτυρησάντων ὑπέρ τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδος.

*Ἡ Ἡγουμένη τῆς Μονῆς Ἀγίου Ἡρακλειδίου Προδρόμη
προσφωνεῖ τόν Πατριάρχη Ρωσίας Κύριλλο.*

Ἡ γνωριμία μου μέ τό μοναχικό πολίτευμα ἐδῶ στή νῆσο ἀρχίζει ἀπό τὴν ἐπίσκεψη σ' αὐτὴ τὴν Ἱερά Μονή τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου, Ἐπισκόπου Ταμασοῦ, ὁ ὁποῖος μετὰ τό μαρτυρικό του τέλος ἐτάφη ἐδῶ. Ὁ μαρτυρικός ἀγώνας τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Ταμασοῦ ἔφερε πλούσιους καρπούς. Ἀπό τό δεύτερο μετὰ Χριστό αἰῶνα ἐδῶ ἐκτίσθη ὁ πρῶτος ἱερός ναός, ὅπου προσέρχεται κόσμος γιά νά ἀσπασθεῖ τά τίμια λείψανα τοῦ ἱερομάρτυρος Ἡρα-

κλειδίου. Ἡ ἐδῶ ἱερά Μονή διῆλθε ἀπό πολλές περιπέτειες στήν ἱστορική της πορεία καί γι' αὐτό χαίρω πού βλέπω αὐτόν τόν ἱερό τόπο κοσμημένο καί γεμάτο ἀπό μοναχές.

Χαίρω πού ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀναπτύσσεται ἐπιτυχῶς καί τρανή ἀπόδειξη τούτου εἶναι ἡ ἴδρυση νέων ἐπαρχιῶν, πρᾶγμα τό ὁποῖο συμβάλλει στή μεγαλύτερη προσέγγιση τοῦ Ἐπισκόπου πρὸς τό ποίμνιό του, τό λαό τοῦ Θεοῦ. Τό 2007 ἐπανάσυστάθηκε καί αὐτή ἡ ἀρχαία Μητρόπολη Ταμασοῦ, τῆς ὁποίας ὡς πρῶτος ποιμενάρχης ἀνεδείχθη ὁ Σεβασμιώτατος Ἡσαΐας, τόν ὁποῖο νιώθουμε δικό μας ἐμεῖς οἱ ἀπό Ρωσίας προερχόμενοι, διότι μέ τίς σπουδές του στή Ρωσία ὁ κ. Ἡσαΐας δέν ἔμαθε μόνο τά Ρωσικά, ἀλλά διδάχθηκε καί τό Ρωσικό ἐκκλησιαστικό βίο, τή Ρωσική εὐλάβεια καί ἐκεῖνο, τό ὁποῖο εἶναι πολύ σημαντικό ἀπό τήν πλευρά του, μοιράσθηκε μέ τό Ρωσικό λαό τήν Κυπριακή εὐλάβεια καί τό Ἑλληνικό πνεῦμα.

Σᾶς εὐχαριστῶ, Σεβασμιώτατε, διότι, ὡς ποιμενάρχης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ταμασοῦ, ἐξακολουθεῖτε νά συμβάλλετε στή σύσφιγξη τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν μας. Φροντίζετε ἰδιαίτερα γιά τή διαποίμανση τῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὁποῖοι εἴτε μόνιμα εἴτε προσωρινά κατοικοῦν στήν Κύπρο. Εὐρισκόμενοι στή νῆσό σας ἀποτελοῦν ποίμνιό σας. Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν ἀγάπη σας πρὸς αὐτούς, γιά τή φιλοξενία, καθὼς καί γιά τήν εἰλικρινῆ σας ἀγάπη πρὸς τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας. Εὐχαριστῶ καί γιά τήν πρόσκλησή σας νά ἐπισκεφθῶ αὐτή τήν ἱερά Μονή.

Ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς μου θά ἤθελα νά σᾶς εὐχηθῶ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τήν πρόοδο στήν Ἱερά σας Μητρόπολη καί στήν ἱερά αὐτή Μονή. Χαίρω νά βλέπω ἐδῶ πληθός μοναζουσῶν, οἱ ὁποῖες προσῆλθαν γιά νά ἀγωνιστοῦν γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς τους καί δι' αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος νά ὑπηρετοῦν τόν πλησίον τους».

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος πρόσφερε στή Μονή Ἐπιτάφιο μέ τήν παράσταση τῆς Παναγίας, ὁ ὁποῖος εἶναι ἔργο Ρώσων μονα-

ζουσῶν. Στό δέ Μητροπολίτη Ἡσαΐα ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ἐπέδωσε σταυρό καί ἐγκόλπιο, ἐνῶ στή Γερόντισσα Προδρόμη σταυρό.

Περί τήν 11η πρωϊνήν ὥρα τοῦ Σαββάτου, 9 Ἰουνίου, ὁ Πατριάρχης Ρωσίας Κύριλλος, συνοδευόμενος ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο, τό Μητροπολίτη Ταμασοῦ Ἡσαΐα καί ἄλλους κληρικούς καί λαϊκούς, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο καί ὁ Πρέσβης τῆς Ρωσίας, μετέβη στό «Πολιτιστικό Κέντρο Ἀμμοχώστου», ὅπου τοῦ ἐπεφυλάχθη θερμή ὑποδοχή ἀπό τόν Προεδρεύοντα καί τά μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς κατεχόμενης ἀπό τά τουρκικά στρατεύματα πόλης τῆς Ἀμμοχώστου. Ἀπό τή στέγη τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου ὁ Πατριάρχης ἀντίκρυσε τήν πόλη «φάντασμα», τήν Ἀμμόχωστο. Ὁ Δημαρχεὺν Ἀμμοχώστου κ. Σίμος Ἰωάννου ἐξήγησε στό Μακαριώτατο τή μακρά ἱστορία τῆς πόλης καί τή σημερινή της κατάσταση, τονίζων τή μεγάλη ἀδικία, πού ὑφίστανται οἱ νόμιμοι κάτοικοί της, ζῶντες 38 ὀλόκληρα χρόνια μακριά ἀπό τά σπίτια καί τίς περιουσίες τους. Ὡς ἀναμνηστικό δῶρο ὁ Δημαρχεὺν τοῦ πρόσφερε ἀντίγραφο ἀρχαίου ἀμφορέα, ἓνα βιβλίο γιά τήν Καρπασία καί μιὰ εἰκόνα τοῦ Ἀγ. Νικολάου. Νεαρές κοπέλλες ἔρραναν τόν Πατριάρχη μέ ἄνθη κατά τήν ἄφιξή του, ἐνῶ ἀποχωρώντας ἔδειχνε σαφῶς συγκλονισμένος ἀπό τό θέαμα πού ἀντίκρυσε. Πρὸ τῆς ἀποχώρησής του ὁ Πατριάρχης δέχθηκε ἐκπροσώπους ὅλων τῶν κατεχόμενων Δήμων καί Κοινοτήτων τῆς πόλης καί ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐπέδωσαν ψήφισμα, μέ τό ὁποῖο τοῦ ζητοῦν νά συμβάλει στήν ταχεῖα ἐπάνοδο στίς πατρογονικές τους ἐστίες καί στά ἱερά προσκυνήματά τους.

Στή συνέχεια ὁ Πατριάρχης Κύριλλος μετέβη στήν πλατεῖα

Παραλιμνίου, όπου στρατιωτικό ἄγημα ἀπέδωσε τιμές. Οἱ δρόμοι ἦσαν στρωμένοι μέ δάφνες, ἐνῶ ὑπῆρχαν πανό, γραμμένα στά ρωσικά, πού τόν καλωσώριζαν. Ἐκεῖ τόν προσφώνησε ὁ Δήμαρχος Παραλιμνίου κ. Θεόδωρος Πυρίλλης, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐπέδωσε τό χρυσό κλειδί τῆς κωμόπολης.

Ἐπακολούθησε δοξολογία στόν ἱερό ναό τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Παραλιμνίου, στό τέλος τῆς ὁποίας ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος προσφώνησε τόν Πατριάρχη ὡς ἑξῆς:

*Ἀπό τήν ὑποδοχή τοῦ Πατριάρχη Ρωσίας Κυρίλλου
στήν κοινότητα Παραλιμνίου.*

«Μέ αἰσθήματα ἀνεκλαλήτου χαρᾶς, βαθείας συγκινήσεως καί ἀπείρου σεβασμοῦ ὑποδεχόμαστε τόν Μακαριώτατο καί Ἁγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας καί πάσης Ρωσίας κ.κ. Κύριλλο καί τήν τίμια συνοδεία του στήν Ἱερά μας Μητρόπολη καί στήν Ἐπαρχία Ἀμμοχώστου. Καλωσωρίσατε!

Σήμερα, Ἀγιώτατε, ἔχετε ἀναλάβει νά βαδίσετε ἐπὶ τῶν βημάτων τοῦ Ἀποστόλου, τοῦ «υἱοῦ τῆς παρακλήσεως» καί θεμελιωτῆ τῆς Ἐκκλησίας μας πανευφήμου καί γενναίου μάρτυρος Βαρνάβα· τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου καί τοῦ Εὐαγγελιστῆ Μάρκου, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τὴν περιοχὴ αὐτῇ, ἀπὸ τὴ γειτονικὴ μας ἀρχαία Σαλαμίνα, κατὰ τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ξεκίνησαν τὴν ἀποστολική τους περιοδεία γιὰ νά διαδώσουν τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ στὴν Κύπρο, τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τοῦ Βαρνάβα καί τοῦ Μάρκου.

Σήμερα, μέ τὴν ἱστορικὴ σας ἐπίσκεψη στὴ Μητρόπολη Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου, συνδέεστε μέ τὸν Μεγάλον Πατέρα τῆς κατὰ Κύπρον Ἐκκλησίας καί Πατέρα τῆς καθ' ὅλου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τὸν προκάτοχο τῆς ἡμετέρας ἐλαχιστότητας, Ἅγιον Ἐπιφάνιον Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντίας.

Σήμερα λαμβάνετε προσωπικὴ ἐμπειρία καί γεύεσθε πνευματικὰ τῆς «κοινωνίας ὅλων τῶν Ἀγίων», πού ἔλαμψαν στὴ Νῆσο τῶν Ἀγίων, ὅπως ἀποκαλεῖ τὴν Κύπρο ὁ Χρονικογράφος τῆς Λεόντιος Μαχαιρᾶς, τῶν Ἀγίων πού ἀγίασαν ἐδῶ, ἀλλὰ καί τὴν ἀγίασαν μέ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου τους.

Σήμερα ἐνισχύεται ὁ χιλιετῆς σύνδεσμος τῆς εὐαγγελικῆς, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης μεταξύ τῆς ἀρχαίας αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας.

Σήμερα, μέ τὴν ἐπίσκεψή σας στὴν Κύπρο, Ἀγιώτατε, μαζί μέ τὴν τίμια συνοδεία σας, λέγω τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸ Μητροπολίτη Ἰλαρίωνα, τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Σέργιο, τοὺς ἄλλους κληρικούς καί λαϊκούς, ἰδιαίτερα δέ μέ τὴν ἐπίσκεψή σας στὴν προσωρινή αὐτῇ ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μας στὴν πόλη τοῦ Παραλιμνίου, προστίθεται ἓνας νέος πολύτιμος κρίκος στὴν ἀλυσίδα τῶν ἀειμνήστων προκατόχων σας, πού ἀκολούθησαν τὴν ἴδια προσκυνηματικὴ καί εἰρηνικὴ πορεία ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν Ἀποστόλων, καθὼς καί ὅλων ἐκείνων τῶν ἐπισκεπτῶν ἀπὸ τὴν ἀγία

Ρωσία στήν εὐλογημένη Νῆσο τῶν Ἀγίων, τόσο ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν καί πολιτικῶν προσωπικοτήτων, ὅσο καί ἀπλῶν προσκυνητῶν τῶν σεβασμάτων τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Θέλω νά ἐπαναλάβω αὐτό πού εἶναι ἤδη γνωστό ἀπό τήν Ἱστορία, ὅτι δηλαδή οἱ Ὁρθόδοξοι Ρῶσοι, ὁσάκις προγραμματίζαν προσκυνηματικές ἐπισκέψεις στούς Ἀγίους Τόπους, περιλάμβαναν πάντοτε καί τά ἱερά προσκυνήματα τῆς Κύπρου, ὅπως τόν Ἅγιο Λάζαρο στή Λάρνακα, τήν Ἱερά Μονή Κύκκου, τήν ὁποία θά ἐπισκεφθεῖτε αὔριο, τή Μονή καί τόν Τάφο τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα κ.ἄ. Ἡ Κύπρος, στή συνείδηση τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ, ἦταν καί συνεχίζει νά παραμένει ταυτισμένη μέ τά ἅγια προσκυνήματα τῶν Χριστιανικῶν ἀπαρχῶν, ἀλλά συγχρόνως ἀποτελοῦσε καί τόπο ἀναψυχῆς ἀπό τό μακρινό ταξίδι ἀπό τή Ρωσία πρὸς τοὺς Ἀγίου Τόπους καί τ' ἀνάπαλιν.

Πέραν, ὅμως, τούτου, Ρῶσοι περιηγητές, πού ἐπισκέφθηκαν τήν Κύπρο, ἔχουν διασώσει σημαντικές καί πολύτιμες πληροφορίες γιά τήν ἱστορία, τόν πολιτισμό, τά ἥθη καί ἔθιμα, γιά τό λαό τῆς Κύπρου, γιά τήν Ἐκκλησία καί τοὺς Ἀγίους της, πληροφορίες πού πιθανόν νά εἶχαν περάσει στή λήθη, ἂν δέν καταγράφονταν ἀπό Ρώσους προσκυνητές καί περιηγητές τῆς Νήσου μας.

Μποροῦμε νά ἰχνηλατήσουμε τήν ἔλευση τῶν Ρώσων ἐπισκεπτῶν καί περιηγητῶν στήν Κύπρο μέσα στοὺς αἰῶνες, ἤδη ἀπό τή λαμπρή Βυζαντινὴ περίοδο τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου αὐτοῦ, μέχρι καί τίς δύσκολες καί σκοτεινές περιόδους, ὅπως τήν περίοδο τῆς Ἐνετοκρατίας - Φραγκοκρατίας, τήν περίοδο τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικυριαρχίας ἐπὶ τῆς Νήσου καί τήν περίοδο τῆς Ἀγγλικῆς ἀποικιοκρατίας.

Ὅταν ὁ Ἡγούμενος Δανιήλ ἀπό τό Κίεβο ἐπισκέφθηκε τήν Κύπρο πρὶν τήν κατάληψή της ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πρίγκιπα Κιέβου Σβιτόπολη Τζισλάβοβιτς (1093-1113), αὐτός ἔγραφε: «*Ἡ Κύπρος εἶναι νησί τῶν μεγιστάνων, σ'*

αὐτήν ζεῖ πληθος ἀνθρώπων καί ὑπάρχει ἀφθονία ὄλων τῶν ἀγαθῶν. Στό Νησί ἔχει 42 (;) ἐπισκοπές, ἀλλά μόνο μία Μητρόπολη, καί ἀναρίθμητους ἀγίους. Ἐδῶ ἀναπαύονται ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος, ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας, ὁ Ἅγιος Ζήνων, ὁ Ἅγιος Τριφύλλιος, ἐπίσκοπος, τόν ὁποῖον ἐβάπτισε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος... Αὐτήν (τήν Νῆσον) ἐπεσκέφθηκα ἐγὼ ὁ ἀνάξιος». Ἄσχετα μέ τό πόσο ὀρθές εἶναι οἱ ἐπί μέρους πληροφορίες πού μεταφέρει, ἡ μαρτυρία του εἶναι σημαντική γιά τήν εὐημερία πού ὑπῆρχε στήν Κύπρο τήν περίοδο ἐκείνη καί γιά τήν Ἐκκλησία της.

Προσπερνώντας μία σημαντική σειρά ἐπισκεπτῶν τῆς Κύπρου ἀπό τή Ρωσία κατά τίς περιόδους τῆς Φραγκοκρατίας - Λατινοκρατίας, ὅπως ὁ μοναχός Ζωσιμᾶς (1419-1421), ὁ μοναχός Βαρσανούφιος (1461-1462) κ.ἄ., ἀναφέρουμε τόν, ἴσως, πλέον σημαντικό ἐπισκέπτη, τόν Βασίλειο Γρηγόροβιτς Μπάρσκυ, πού ὄχι μόνο ἐπισκέφθηκε τήν Κύπρο κατ' ἐπανάληψη, ἀλλά δίδαξε καί τή Λατινική στήν Ἑλληνική Σχολή, πού ἵδρυσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Φιλόθεος (1734-1759), μέ προτροπή τοῦ ἰδίου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, κατέγραψε δέ μέ λεπτομέρεια τίς ἐπισκέψεις του σέ Ναούς, Μονές καί ἄλλα μνημεῖα καί διέσωσε, μέ τά σχεδιαγράμματά του, τήν κατάσταση ὄλων αὐτῶν τῶν μνημείων κατά τήν ἐποχή ἐκείνη. Ὁ Μπάρσκυ εἶχε καί τή διεισδυτικότητα, ὥστε νά ἀντιληφθεῖ τή σημαντικότητα τῆς στρατηγικῆς καί γεωπολιτικῆς θέσεως τῆς Κύπρου. Ἐγράφε μεταξύ ἄλλων: «Ἡ Νῆσος αὕτη εἶναι πλησίον μεγάλων καί περιφήμων χωρῶν: Ἐξ ἀνατολῶν καί ἐκ βορρᾶ ἔχει τήν μεγάλην Ἀνατολήν, περιλαμβάνουσάν τήν Ἀραβίαν, τήν Συρίαν, τήν Κιλικίαν, τήν Καππαδοκίαν, τήν Πισιδίαν καί ἄλλας χώρας πρός τήν Κωνσταντινούπολιν· ἐκ νότου ἔχει τήν Ἱερουσαλήμ, τήν Αἴγυπτον, τήν Λιβύην, τήν Αἰθιοπίαν· ἐκ δυσμῶν τήν Ρόδον καί ἄλλας νήσους τῆς Λευκῆς Θαλάσσης (Μεσογείου). Εὗρον εἰς τήν ὥραίαν ταύτην νῆσον πολλούς φρονίμους καί καλῆς φύσεως ἀνθρώπους καί πρός τούτοις τοιαύτην

φιλοξενίαν, ὥστε ἐπέρασα περίπου δύο ἔτη περιπλανώμενος ἐδῶ καί ἐκεῖ, ἀσθενήσας πολλές φορές καί ἀναρρώσας μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ».

Οἱ ἐπισκέψεις Ρώσων περιηγητῶν συνέχισαν καί κατὰ τήν Ὀθωμανική ἐπικυριαρχία ἐπὶ τῆς Κύπρου. Ὁ Κυπριακός λαός στρεφόταν πάντοτε μέ ἐλπίδα πρὸς τή μεγάλη ὀρθόδοξη χώρα, τή Ρωσία, ἐλπίζοντας καί ἀναμένοντας τή βοήθειά της γιά ἀπελευθέρωση ἀπό τοὺς δυνάστες. Ὁ ἱερομόναχος Μελέτιος, πού ἐπισκέφθηκε τήν Κύπρο μεταξύ τοῦ 1793 καί τοῦ 1794, γράφει χαρακτηριστικά: «Ὅταν περνοῦσα ἀπό τήν Κύπρο, μερικοὶ μέ ρωτοῦσαν: Πότε θάρθεῖ ἐδῶ ἡ Αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη νά μᾶς ἀπαλλάξει, ὅπως ἔκανε στήν Κριμαία, ἀπό τήν ὑποδούλωση;»

Εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἐπίσκεψη τῆς Κύπρου ἀπό Ρώσους προσκυνητές, ὄχι μόνο ἀπό τοὺς γνωστοὺς περιηγητές πού διηγοῦνται τίς περιοδεῖες τους, ἀλλά καί ἀπό πολλοὺς ἀνώνυμους πιστοὺς, ἔχει ἐπιφέρει ἀλληλεπιδράσεις στήν τιμὴ τῶν Ἀγίων. Ἡ τιμή, π.χ., τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κυκκώτισσας, ἡ τιμὴ τοῦ Ἀγίου Λαζάρου, τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος καί ἄλλων Κυπρίων Ἀγίων ἀπό τή Ρωσική Ἐκκλησία, ἢ ἀκόμα ἡ μετάφραση τῶν Θεολογικῶν ἔργων τοῦ Ἀγίου Ἐπιφανίου στή Ρωσική, ὀφείλεται ἐν πολλοῖς στή γνωριμία τῆς τιμῆς αὐτῶν τῶν Κυπρίων Ἀγίων ἀπό τήν Κυπριακή Ἐκκλησία, πού υἱοθετεῖται καί ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

Αὐτό, βέβαια, ἰσχύει καί τὰνὰπαλιν, γιά τήν τιμὴ Ἀγίων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ὅπως ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σαρώφ, ὁ Ἅγιος Λουκάς Κριμαίας, πρόσφατα δέ ἡ Ἁγία Ματρώνα ἡ ἀόμματη μέ παρεκκλήσιο ἀφιερωμένο στήν Ἁγία ἐδῶ στή μητροπολιτική μας περιφέρεια. Δέν θά κάνουμε ἀναφορά στίς πολιτικές σχέσεις τῆς Κύπρου μέ τή Ρωσία. Ἡ Ρωσία, ὡς μεγάλη πολιτική δύναμη, ἀσκοῦσε πάντοτε καί συνεχίζει νά ἀσκεῖ τήν ἐπιρροή της στήν περιοχή, δεδομένης τῆς στρατηγικῆς καί γεωπολιτικῆς θέσεως τῆς Κύπρου.

Ἀγιώτατε Πατριάρχη Μόσχας καί πάσης Ρωσίας,

Σᾶς βεβαιώνουμε, ὅτι τήν ἐμπειρία τῶν προηγούμενων αἰώνων τῆς ἐπισκέψεως Ρώσων προσκυνητῶν στή Νῆσο τῶν Ἀγίων τήν βιώνουμε καί ἐμεῖς σήμερα. Οἱ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας πολυπληθεῖς Ρῶσοι ἐπισκέπτες διακρίνονται, ἀπό ὅλους τοὺς ἄλλους ἐπισκέπτες, γιά τό ὀρθόδοξο ἥθος, γιά τήν εὐσέβεια καί τήν πίστη, πού ἐπιδεικνύουν, ὡςάκις προσέρχονται στά ἅγια προσκυνήματά μας. Τό διαπιστώνετε καί ἐσεῖς σήμερα ἀπό τή μεγάλη προσέλευση γιά τήν ὑποδοχή σας Ρώσων παραθεριστῶν.

Ἡ δική σας ἔλευση, βεβαίως, λαμβάνει ἰδιαίτερη βαρύτητα, γιατί δέν πρόκειται γιά ἐπίσκεψη ἑνός ἀπλοῦ πιστοῦ, ἀλλά τοῦ Προκαθημένου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί τοῦ εὐλογημένου λαοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, σᾶς εὐχαριστοῦμε γιά τήν ἐδῶ παρουσία σας, πού ἀποτελεῖ, ἀφ' ἑνός μὲν, μεγάλη εὐλογία γιά τόν πολύπαθο λαό μας, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἱστορικό γεγονός γιά τήν μόλις πρό ὀλίγων ἐτῶν ἀνασυσταθεῖσα ἀρχαία Ἱερά Μητρόπολη Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου, τήν ὁποία λάμπρυνε μετὰ τόν Μέγα Ἐπιφάνιο σειρά ὅλη ἀγίων Ἀρχιερέων, μέχρι τήν κατάργησή της ἀπό τοὺς Λατίνους τόν 13ο αἰῶνα.

Εὐχαριστοῦμε, ἐπίσης, τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου καί τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας Κύπρου, γιατί εὐαρεστήθηκαν νά ἐντάξουν στό πρόγραμμα τῆς σύντομης εἰρηνικῆς σας ἐπισκέψεως στήν Κύπρο τήν ταπεινή Μητροπολιτική μας περιφέρεια.

Δυστυχῶς, Μακαριώτατε καί Ἀγιώτατε Πατριάρχη, οἰακοστρόφε τῆς ἀδελφῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, ἡ πατρίδα μας συνεχίζει νά ὑποφέρει ἀπό τήν κατοχή μεγάλου τμήματός της ἀπό τά Τουρκικά στρατεύματα, ἔνεκα τῆς γεωπολιτικῆς καί στρατηγικῆς σημασίας καί θέσεώς της, ὅπως τήν διεῖδε καί τήν περιέγραψε καί ὁ Βασίλειος Μπάρσκυ. Γι' αὐτό καί σύγχρονος Τοῦρκος πολιτικός, προδίδοντας τίς πραγματικές προθέ-

σεις τῆς Τουρκίας, εἶπε, ὅτι, ἔστω καί ἂν δέν ὑπῆρχε ἕνας Τοῦρκος κάτοικος στήν Κύπρο, ἡ Τουρκία ἔπρεπε νά εἶναι ἐδῶ.

Ἔνεκα τῆς κατοχῆς καί τῆς συστηματικῆς τουρκοποιήσεως τῆς ἐπὶ δύο χιλιετίες χριστιανικῆς αὐτῆς γῆς, μέ ἐγκληματικό τρόπο, πολλά ἀπό τά μνημεῖα, τίς μονές καί τοὺς ναοὺς, πού ὁ Μπάρσκυ εἶχε περιγράψει καί βρίσκονται στό κατεχόμενο τμήμα τῆς Πατρίδας μας, καταστρέφονται συστηματικά. Δέν θά κάνουμε τήν ἴδια ἔκκληση πρός τήν Ρωσία, ὅπως πρὶν οἱ Κύπριοι πρός τόν μοναχό Μελέτιο, γιατί εἴμαστε βέβαιοι γιά τήν ἀλληλεγγύη τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας τῆς Ρωσίας, ὅπως καί τῆς δικῆς σας προσωπικά καί τῆς Ἐκκλησίας σας στό σύνολό της, πρός τόν ἀγῶνα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Πρό ὀλίγου, ἀπό τό Πολιτιστικό Κέντρο τοῦ κατεχόμενου Δήμου Ἀμμοχώστου, εἶδατε ἰδίους ὁμμασιν τήν κατεχόμενη πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας μας, τήν πεφιλημένη Ἀμμόχωστο, πού παραμένει βουβή ἀπό τό 1974 καί ἀναμένει τήν ἀναζωογόνησή της μέ τήν ἐπιστροφή τῶν νομίμων κατοίκων της. Πρό ὀλίγου, ἐπίσης, ἀκούσατε ἰδίους ὡσὶν τήν κραυγή τοῦ πόνου τῶν προσφύγων καί τήν ἐπιθυμία τους νά ἐπιστρέψουν στίς πατρογονικές τους ἐστίες.

Θλιβόμεθα θλίψιν μεγάλην, γιατί δέν μπορούμε νά σᾶς ὀδηγήσουμε οὔτε στόν ἐγγύτατα εὕρισκόμενο ἀπό ἐδῶ ἱερό καί πανάγιο τάφο τοῦ Ἀποστόλου τῆς Ἐκκλησίας μας Βαρνάβα καί στήν ἱερά του Μονή, οὔτε στήν περίφημη βασιλική καί τόν ἱερό τάφο τοῦ Ἀγίου Ἐπιφανίου στήν ἀρχαία Σαλαμίνα - Κωνσταντία, ἀλλά οὔτε καί στά ὑπόλοιπα κατεχόμενα ἱερά μας προσκυνήματα. Θλιβόμεθα, γιατί δέν μπορούμε νά σᾶς ὑποδεχθοῦμε στή φυσική ἔδρα τῆς Μητροπόλεώς μας, στήν Ἀμμόχωστο. Ἀγιώτατε, εἶθε αὐτό νά καταστεῖ δυνατό σύντομα, σέ μία ἄλλη σας ἐπίσκεψη.

Σέ ἔνδειξη τιμῆς καί εὐγνωμοσύνης γιά τήν εὐλογία, πού μᾶς παρέχετε σήμερα μέ τήν παρουσία σας ἐν μέσῳ τοῦ εὐλογημένου λαοῦ μας, πού μαρτυρεῖ καί βεβαιώνει τήν προσήλωσή του στήν

ἀποστολική του πίστη καί γιγαντώνει τή θέλησή του νά ἀγωνισθεῖ μέχρι τήν τελική του δικαίωση γιά ἐλευθερία καί ἐπανένωση τῆς Πατρίδας μας, ἀλλά καί σέ ἔνδειξη βαθείας ἐκτιμήσεως καί σεβασμοῦ τοῦ εὐσεβοῦς κλήρου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί ἀπό ἐμένα τόν ταπεινό τους ποιμενάρχη, σᾶς προσφέρουμε, Ἀγιώτατε, ὡς σύμβολο ἀναμνήσεως τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεώς σας, τήν ἱερά εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Ἐπιφανίου, μέ τήν εὐχή νά πρεσβεύει πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστό νά σᾶς ἐνδυναμώνει στό ἔργο τῆς διακυβερνήσεως καί διαποιμάνσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας. Εὐχέσθε καί ἐσεῖς γιά τό λαό τῆς Κύπρου καί τήν Ἐκκλησία του καί δεηθεῖτε γιά συντόμευση τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας του.

Ὡς εὖ παρέστηκε!».

Μετά τήν προσφώνηση τοῦ Μητροπολίτη Κωνσταντίας κ. Βασιλείου ἀντιφώνησε ὁ Πατριάρχης Ρωσίας Κύριλλος ὡς ἔπεται:

«Ὁ χώρος, ὅπου εὕρισκόμεθα, εἶναι ἱστορικός καί ἱερός καί συνδέεται μέ τούς Ἀποστόλους Παῦλο καί Βαρνάβα, οἱ ὅποιοι, ἀναχωρήσαντες ἀπό τήν Ἀντιόχεια, διά θαλάσσης ἔφθασαν στήν Κύπρο καί ἀποβιβάσθηκαν ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἡ πόλη τῆς Ἀμμοχώστου. Ἐφθασαν ἐδῶ *«ὡς ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἀγίου Πνεύματος»* (πρβλ. Πράξ. 13, 4), καί ἡ ζωντανή παράδοση τῆς τοπικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἀνάγεται ἀπευθείας στούς Ἀγίους Ἀποστόλους, δηλαδή στόν ἴδιο τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστό.

Ἡ ἀρχαία πόλη τῆς Σαλαμίνας ἦταν γνωστή πολύ καλά σ' ὅλο τόν χριστιανικό κόσμο. Ἡ σημασία τῆς πόλεως αὐτῆς γιά τούς χριστιανούς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἐνισχύθηκε ἀκόμη περισσότερο, λόγω τῆς μορφῆς τοῦ Ἀγίου Ἐπιφανίου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Κύπρου, μέ τά θεολογικά του συγγράμματα νά διαδίδονται σ' ὅλη τήν Οἰκουμένη Ἐκκλησία. Οἱ προσκυνητές μέ προορισμό τους τήν Κύπρο πάντα κατέφευγαν σ' αὐτά τά ἱερά σεβάσματα γιά νά προσκυνήσουν τίς πηγές τοῦ Χριστιανισμοῦ στή νῆσο καί νά ἀναπολήσουν τήν ἀρχή τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος στήν

Οἰκουμένη.

Ὡς νέος Ἀρχιμανδρίτης καί συνοδός τοῦ αἰοδίου Πατριάρχῃ Μόσχας Ποιμένος στήν ἐπίσκεψή του στήν Κύπρο ἐπισκέφθηκα αὐτά τά μέρη. Θυμᾶμαι τήν ἀκμάζουσα Ἀμμόχωστο, τούς καλό-καρδους τρεῖς μοναχοῦς - ἀγιογράφους, οἱ ὅποιοι μᾶς ὑποδέχθηκαν μέ πολύ διάθεση καί ἀγάπη. Θυμᾶμαι τόν ἱερό καθεδρικό ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου, τά ὁμορφα κτίρια αὐτῆς τῆς πόλεως καί αὐτή τή φύση.

Βλέποντας σήμερα τήν Ἀμμόχωστο, παρατηρῶ μία ἄλλη εἰκόνα: ἐγκαταλελειμμένη πόλη-φάντασμα, νεκρά. Ἀντιλαμβάνομαι πόσο ὀδυνηρή εἶναι αὕτη ἡ πληγή γιά κάθε Κύπριο, ὅμως βαρύτερη πληγή ἀποτελεῖ αὕτη γιά ὅσους γεννήθηκαν καί ἔζησαν σ' αὐτό τό χῶρο.

Ἀντικρύζοντας τήν ἐρημωμένη Ἀμμόχωστο, βλέπω τήν ὁρατή μορφή τῆς ἀνθρώπινης ἀμαρτίας, δηλαδή τήν φοβερή ἐρήμωση τῆς ψυχῆς. Ἐξίσου φοβερός εἶναι καί ἕνας ἄνθρωπος, τόν ὅποιον ἐξουσιάζει ἡ ἀμαρτία, δέν ἔχει ζωή μέσα του. Εἶναι φοβερό νά βλέπει κανεῖς μιά οἰκογένεια ἢ ἕνα σύνολο ἀνθρώπων νά ἀκολουθοῦν τήν ἀμαρτία, μιά ζωή χωρίς τόν Θεό. Ἡ ἀμαρτία γεννιέται μέσα στήν ἀνθρώπινη καρδιά, φανερώνεται καί στήν προσωπική, καί στήν οἰκογενιακή, καί στήν κοινωνική ζωή, ἀλλά καί στήν ἐξωτερική πολιτική. Γι' αὐτό τό λόγο τό βασικότερο μήνυμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τόν κόσμο εἶναι ἐκεῖνα τά λόγια, διά τῶν ὁποίων ὁ Κύριος ἄρχισε τό κήρυγμά του στίς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου: «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 4, 17).

Ἀπό τήν ἐποχή τῶν Ἀποστόλων Παύλου καί Βαρνάβα τό κήρυγμα αὐτό διεδόθη σ' ὅλη τήν οἰκουμένη. Ἡ Ἐκκλησία δέ μαρτυρεῖ περί τῆς ἀληθείας αὐτῆς διά λόγου, ἀλλά καλεῖται ἐμπράκτως νά συμβάλει στήν ἀναστολή τῶν ἐπιπτώσεων τῶν ἀμαρτωλῶν πράξεων τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτός εἶναι ὁ βασικός ἄξονας τῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας στόν τομέα καί τῆς προσωπικῆς, καί

τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς, τῆς διακονίας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κόσμου καί τῆς δικαιοσύνης.

Εἰρηνευτικό ἔργο ἐπιτελεῖ ἡ Ἐκκλησία καί εἶναι πολύ σημαντικό. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἰσέρχεται στό χῶρο τῆς πολιτικῆς, ὡς μία συνήθης κοσμική δύναμη, ἀλλά προσπαθεῖ νά περάσει τήν ἠθική ἀρχή μέσα στίς πολιτικές σχέσεις. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος, γιά τόν ὁποῖο ἡ καταπάτηση τῆς δικαιοσύνης, π.χ. στίς σχέσεις μεταξύ τῶν λαῶν, πλήττει βαθιά τήν καρδιά τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Σᾶς διαβεβαιώνω, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, ἡ ὁποία πρεσβεύει τήν εἰρήνη καί τή δικαιοσύνη, θά ἐπιτελεῖ τό εἰρηνευτικό της ἔργο, ἔχοντας μπροστά στά μάτια της τήν ἐρημωμένη Ἀμμόχωστο».

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος εὐχήθη στό Μητροπολίτη Βασίλειο καί στό ποίμνιό του τήν τάχιστα ἐκπλήρωση τῶν προσδοκιῶν τους, νά ἔχουν τή δυνατότητα νά προσκυνοῦν τά ἱερά σεβάσματα τῆς Ἀμμοχώστου καί νά προσεύχονται στόν καθεδρικό ναό τῆς πόλεως αὐτῆς. «Νά ἐργασθοῦμε ὥστε στήν περιοχή τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου νά ἐπικρατήσουν τό ἔλεος καί ἡ δικαιοσύνη, γιά νά ζήσουν ἐν εἰρήνῃ καί ἀλληλοσεβασμῷ ὁ ἕνας δίπλα στόν ἄλλο, τόσο οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ὅσο καί οἱ Μουσουλμάνοι, ὥστε νά ὑπάρχουν σ' αὐτόν τόν τόπο εἰρήνη καί ἡσυχία», τόνισε ὁ Ρῶσος Προκαθήμενος.

Σ' ἀνάμνηση τῆς ἐπισκέψεώς του στή Μητρόπολη Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου ὁ Πατριάρχης Κύριλλος πρόσφερε στό ναό τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Βλαδιμήρου, ἐνῶ στόν οἰκεῖο ποιμενάρχη ἕνα σταυρό καί ἱερό ἐγκόλπιο, κατασκευασθέντα γιά τήν ἐξηκονταπενταετία τοῦ Πατριάρχῃ Κυρίλλου.

Ἐπακολούθησε γεῦμα στή Μητρόπολη Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου, παρατεθέν ἀπό τό Μητροπολίτη. Κατά τή διάρκεια τοῦ γεύματος ἀνεγνώσθησαν χαιρετισμοί τῶν ἐπισήμων συνδαιτημένων.

Μετά τό γεῦμα ὁ Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τήν ἀρχαία Μονή

τῆς Ἀγίας Νάπας, ὅπου δραστηριοποιεῖται ἡ «Πολιτιστική Ἀκαδημία Ἅγιος Ἐπιφάνιος» τῆς Μητρόπολης Κωνσταντίας μέ Συνέδρια καί διάφορα ἄλλα προγράμματα, προσεχῶς δέ καί μέ τήν ἴδρυση καί λειτουργία Βυζαντινοῦ Μουσείου.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Πατριάρχης Κύριλλος μετέβη μέ τή συνοδεία του στή Λεμεσό, προκειμένου νά καταθέσει τό θεμέλιο λίθο τοῦ νέου ἱ. ναοῦ, τοῦ Ἀγ. Νικολάου, γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ρωσσόφωνης κοινότητας τῆς Κύπρου. Στήν τελετή παρευρίσκονταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, οἱ Μητροπολίτες Λεμεσοῦ καί Ταμασοῦ, οἱ Ἐπίσκοποι Καρπασίας καί Ἀμαθοῦντος, ἄλλοι κληρικοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί πολλοί πιστοί Κύπριοι καί Ρῶσοι.

Ὁ ναός θά κτισθεῖ διόροφος, πέριξ του δέ θά ἀνεγερθοῦν Πνευματικό Κέντρο καί Σχολεῖο. Τήν Ἐπιτροπή ἀνοικοδόμησης τῶν κτισμάτων αὐτῶν ἀπαρτίζουν ὁ Πρόεδρος τῆς Κάτω Βουλῆς τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας, ὁ Διευθυντής τοῦ Τμήματος τοῦ Πατριαρχείου γιά τά ἱδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Ἐγκόργιεφσκ καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Ρώσων Ἐπιχειρηματιῶν τῆς Κύπρου.

Μετά τήν κατάθεση τοῦ θεμέλιου λίθου, ὁ Ρῶσος Προκαθήμενος εἶπε τά κάτωθι:

«Ἦταν θέλημα τοῦ Θεοῦ νά κατοικοῦν σήμερα στήν Κύπρο χιλιάδες Ρῶσοι καί ἀκόμη περισσότεροι Ρωσσόφωνοι. Τό ποιμνίό μας ἀπό τή Ρωσία, τή Λευκορωσία, τήν Οὐκρανία καί τή Μολδαβία ἐκπροσωπεῖται ἐδῶ στή νῆσο.

Ἡ Κύπρος εἶναι μιά χώρα εὐσεβῶν ἀνθρώπων. Ἐδῶ ἀγωνίσθηκαν οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος καί Βαρνάβας, ἐδῶ ἀναδείχθηκαν πολλοί ἅγιοι, τούς ὁποίους τιμᾶμε πολύ κι ἐμεῖς στή Ρωσική Ἐκκλησία. Ἐδῶ δραστηριοποιεῖται μιά παλαιάφατη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐντός ωραίου κλίματος καί πολλῶν διευκολύνσεων.

Ἐπάρχει κι ἕνας ἄλλος σημαντικός λόγος διαμονῆς ἐδῶ πλήθους ἀνθρώπων μέ καταγωγή ἀπό τή Ρωσία καί ἄλλες χώρες τῆς κα-
νονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας,
εἶναι γιατί πρόκειται γιά μιά Ὁρθόδοξη χώρα.

Σήμερα οἱ πιστοί μας γεμίζουν τούς ἱερούς ναούς τῆς Ὁρθόδο-
ξης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ὅπου καί νά πηγαίνω ἐδῶ, πάντα

***Ἀπό τήν κατάθεση τοῦ θεμέλιου λίθου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ
τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Ρώσων στή Λεμεσό.***

συναντῶ τούς συμπατριῶτές μας. Πράγματι, ἡ Ὁρθόδοξη
Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀναδεικνύεται σέ μητέρα γιά ὅσους κα-
τοικοῦν καί ἐργάζονται ἐδῶ... Ἡ τοπική Ἐκκλησία πρέπει νά
φροντίζει καί γιά τούς ἀνθρώπους μέ ἄλλο πολιτιστικό ὑπόβαθρο
καί μέ διαφορετική γλῶσσα. Δοξάζω τόν Θεό καί εὐχαριστῶ τόν
Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου γιά αὐτή τήν ἀνάπτυ-
ξη τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς. Σέ τοπικούς

ναούς υπάρχουν όρισμένοι ιερείς Ρωσσόφωνοι καί γνώστες τῶν λειτουργικῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Μέ τήν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου καί τοῦ Μητροπολίτη Λεμεσοῦ Ἀθανασίου καταθέτουμε τό θεμέλιο λίθο τοῦ Ρωσικοῦ αὐτοῦ ναοῦ. Αὐτός ὁ ναός θά ἀνήκει στήν οἰκεία Μητρόπολη καί θά ὑπάγεται στήν κανονική δικαιοδοσία αὐτῆς τῆς τοπικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἀλλά οἱ ἀκολουθίες ἐδῶ θά τελοῦνται στήν ἐκκλησιαστική σλαβονική γλῶσσα, σύμφωνα μέ τό Ρωσικό τελετουργικό, τό κήρυγμα καί ἡ ἐξομολόγηση θά γίνονται στά Ρωσικά. Ἐπομένως θά ὑπάρχει κάθε διευκόλυνση πρός ἄρτια διαποίμανση ὅσων ἔχουν τή Ρωσική ὡς μητρική τους γλῶσσα.

Ὅλοι ἐσεῖς, ἀγαπητοί ἀδελφοί καί ἀδελφές, μόνιμοι κάτοικοι τῆς Κύπρου, ἀποτελεῖτε συνδετικό κρίκο μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Ἀγίας Ρωσίας καί τῆς Κύπρου. Οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν χωρῶν μας εὐρίσκονται σέ πολύ ὑψηλό ἐπίπεδο. Γιά νά πετύχουμε αὐτά ἐργάζονται διπλωμάτες, ἐπιχειρηματίες, ἀλλά, ἴσως, ἡ πιό πολυτιμη συμβολή στήν ἀνάπτυξη τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν λαῶν μπορεῖ καί πρέπει νά εἶναι ἡ πνευματική συγγένεια μεταξύ τῶν λαῶν, διότι ἡ φωνή τῆς πίστεως εἶναι ἡ φωνή τῆς καρδιᾶς. Ἡ ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων στή γλῶσσα τῆς καρδιᾶς φέρνει αὐτούς κοντά, τοὺς κάμνει φίλους. Μόνο ἔτσι μπορεῖ νά ἀναπτύσσεται ἡ αὐθεντική φιλία μεταξύ τῶν λαῶν: Οἱ ἄνθρωποι συνάπτουν φιλίες μεταξύ τους, ἀποκτοῦν φίλους μέ τό ἴδιο ἀξιολογικό σύστημα καί τήν ἴδια προσέγγιση τοῦ περιβάλλοντος κόσμου, τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκριβῶς ἔτσι διαμορφώνονται οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν λαῶν μας σήμερα. Ὅλοι ἐσεῖς, μόνιμοι ἢ προσωρινοί κάτοικοι τῆς Κύπρου, συμβάλλετε τά μάλα στίς σχέσεις αὐτές. Εἶθε ὁ ναός αὐτός, ὁ ὁποῖος θά ἀνεγερθεῖ ἐδῶ, νά γίνει τόπος προσευχῆς πολλῶν ἀνθρώπων καί ὁρατό σύμβολο μεταξύ τῶν λαῶν μας».

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος πρόσφερε στόν ὑπό ἀνέγερση ναό

μιά εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Βλαδιμήρου, ἕνα καντήλι μέ Σταυρό καί ἕνα λειτουργικό ἐγκόλπιο εἰδικῆς ἐκδόσεως.

Ὁ Ρῶσος Προκαθήμενος, τέλος, εὐλόγησε ὅλους τοὺς πιστοὺς καί εὐχαρίστησε ὅλους ὅσοι συμβάλλουν στὴν ἀνέγερση τοῦ ναοῦ.

Ἀκολούθως ὁ Πατριάρχης Κύριλλος μέ τὴ συνοδεία του ἐπισκέφθηκε τὸν ἱερό ναό τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ, ὅπου τελοῦνται σήμερα οἱ ἀκολουθίες γιὰ τὸ ρωσσόφωνο ποίμνιο τῆς Λεμεσοῦ. Τελέσθηκε μιά σύντομη δοξολογία καί ἀμέσως μετὰ πραγματοποιήθηκε ἀδελφική συζήτηση μεταξύ τοῦ Πατριάρχῃ Κυρίλλου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου καί τοῦ Μητροπολίτη Λεμεσοῦ Ἀθανασίου.

Ὁ Πατριάρχης Κύριλλος, ἀφοῦ ὑπέγραψε τὸ βιβλίο τῶν ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν, ἀνεχώρησε ἐπιστρέφοντας στὴ Λευκωσία.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΜΙΤΣΙΔΗΣ